

K vporabi §-a 263. k. pr. r.

A vloži po dru. C-ji ovadbo proti B-ju radi razžaljenja časti sè sledečo vsebino: „Dne 8. januarija 1893. l. šla sem sè svojim možem D-jem v gostilno B-jevo, da bi posredovala pri pogajanji o nekej pravdi. Komaj stopim v gostilno, jame B razgrajati, psovati mojega moža, mene pa dolžiti nepoštenega dejanja — — —, ter zakriči, — ko ga posvarim, naj pazi, kaj govori, — „goljufi ste“. —

Pri glavnej obravnavi dne 17. januarija 1893. l. bili so navzoči stranki in obtožiteljičin zastopnik. Kot priča zaslišana obtožiteljica A potrdi ovadbo ter pristavi, da je B navedenega dne razžalil tudi dra. C-ja s tem, da je, ko mu je rekla, da si je vzela zastopnika dra. C-ja, odgovoril: „No pravega — — — ste dobili.“ Zadnji pristavek se ni vsprejel v zapisnik. Navzoči razžaljenec dr. C. ni zahteval, naj se raztegne razprava tudi na to dejanje, niti si pridržal samostalnega preganjanja. Tudi mož obtožiteljčin, ki je bil kot priča navzoč, ni zahteval, da bi se obsodil obtoženec, ki je z besedami „goljufi ste“ razžalil tudi njega. Druge pravice itak ni imel, ker je uže poprej vedel za razžalitev.

Sodišče obsodilo je B-ja na globo 10 gld.

Še isti dan vložil je dr. C proti B-ju dve novi ovadbi; prvo nomine D-ja (radi besed „goljufi ste“) in drugo suo nomine (radi besed: „no pravega — — — — ste dobili“).

Postopanje o prvi obtožbi ustavilo se je vsled odstopa obtožiteljevega v smislu §-a 46. k. pr. r. — O drugej se je pa vršila nova razprava in obtoženec obsodil vnovič na globo 5 gld. in sicer z uporabo §-a 265. k. pr. r.(!)

B se je torej trikrat obtožil ter dvakrat obsodil. Po mojem mnenji je to protivno besedilu in duhu zakona.

V smislu §-ov 3. in 112. k. pr. r. morajo vse oblasti, katerim je izročeno izvrševanje kazenskega postopka, podučevati udeležence o pomenu in uporabi zakonskih določil. — Samostalnemu kazenskemu sodniku čuvati pa je tudi, da se vedejo pri obravnavi vsi navzoči dostojno; — da ne grdi ali psuje nikdo nikogar ter tudi ne navaja ničesar, kar očitno ne spada k stvari. Sodnik sme v to svrho kaznovati prestopnika uradoma, ali pa

na predlog prizadete osebe. Rzsodek se mora takoj izvršiti, kajti proti njemu ni pravnega leka (§ 235. k. pr. r.) Izvrši pa kedo — izvzemši obtoženca — v sodnici tekom glavne obravnave kaznjivo dejanje — sme se takoj vršiti na predlog upravičenega obtožitelja razprava o tem dejanji, zaslišati se mora obtoženec in priče ter izreči sodba. Pravni leki proti takej sodbi nimajo odložne moči. V svrhu tega postopanja dovoljeno je ali pretrgati glavno obravnavo, ali pa nadaljevati sejo po končanej glavnej obravnavi. (§ 278. k. pr. r.)

Če je pa obtoženec storil med glavno obravnavo ali pa istodobno, bodisi celo pred dejanjem, o katerem se obravnava, še drugo kaznjivo dejanje, o katerem izvé navzoči upravičeni obtožitelj še le tekom glavne obravnave n. pr. iz izpovedeb prič, sme sodnik raztegniti obravnavo in sodbo tudi na to (novo) dejanje, a to le na predlog upravičenega obtožitelja. Privolitev obtoženčeva je pa le potrebna, če ga bi zadela v tem slučaju ostrejša kazen. Ako torej v tem slučaju ne privoli obtoženec, da se raztegne obravnava in sodba, ali če se to ne more vršiti iz drugih razlogov, si mora obtožitelj pridržati pravico samostalnega preganjanja, če hoče da se sploh obtoženec preganja zaradi tega dejanja. Drugače poneha njegova pravica do preganjanja. Če je pa za doščal tem določbam, mora podati svoje predloge v prekluzivnem tridnevnem roku. (§-a 263. in 46. k. pr. r.) Razun iz teh paragrafov razvidi se potreba tega pridržka tudi iz §-ov 57., 320. in 321. k. pr. r. Isto more se tudi posneti iz določeb §-a 56. k. pr. r., ki določuje obtožencu v prid, da se mora v istem času vršiti kazensko postopanje ter izreči jedna sodba o vseh kazljivih dejanjih, kojih se dolži obtoženec. Podpirajo pa ta izrek tudi §-i 34., 35. in 267. k. z. in s temi v tesnej zvezi se nahajajoči § 265. k. pr. r., ki izraža uže po svojem besedilu, da se mora pri izvrševanji kaz. pravnega reda v poštev jemati tudi načela materijelnega kazenskega prava.

Proti tem jasnim predpisom zakona samega ravnalo se je torej v navedenem slučaju — da se ni poslužil upravičeni (zasebni) obtožitelj pri obravnavi mu pristoječe pravice, da si ni pridržal samostalnega preganjanja — pač pa pozneje vložil po-